

Komunikacja alternatywna MAKATON

Gdy dziecko nie mówi, nie znaczy, że nie ma nam nic do powiedzenia. Często, z racji zakłóceń rozwoju, dezorganizacji ulega również proces porozumiewania się. Dziecko nie zna innego niż mowa skutecznego środka za pomocą którego mogłoby przekazać to co chce powiedzieć.

Aby umożliwić i ułatwić naszym uczniom komunikowanie się, stosujemy różnego rodzaju alternatywne metody porozumiewania. Jedną z propozycji pomocy wśród metod AAC jest **Program Językowy MAKATON - system gestów i symboli graficznych** przypisanych konkretnym przedmiotom, działaniom i sytuacjom.

MAKATON nie odkrywa czegoś nowego, ale wykorzystuje to, co dziecko już zna - proste gesty i rysunki graficzne. Niezwykle istotne jest to, że zarówno gestom jak i wskazywaniu symboli graficznych zawsze towarzyszy poprawna, gramatyczna mowa nauczyciela i - jeśli to możliwe - dziecka. W ten sposób uczymy dziecko mówić i rozumieć słowa.

Wybór formy **gestu** lub **symbolu** zależy od indywidualnych potrzeb i umiejętności dziecka. Jeśli jest ono w stanie wykonać i rozumieć gesty wtedy uczymy je posługiwania się nimi. Gesty są formami wspomagającymi słowne porozumiewanie się (są stosowane symultanicznie z mową), służą jako dodatkowy środek, który wzmacnia przekazywany dziecku lub przez dziecko komunikat. Uczniowie, dla których wykonanie gestu jest trudne lub niemożliwe, wskazują na **symbol graficzny** sygnalizując w ten sposób swoje potrzeby i zainteresowania.

Symbole i gesty MAKATON-u wydają nam się najodpowiedniejsze dla naszych uczniów. Dają szansę na porozumienie z osobami, które wcześniej nie potrafiły w zrozumiały sposób sygnalizować swoich potrzeb. Otwierają możliwości wniknięcia często w hermetyczny świat dziecka ograniczonego niepełnosprawnością. Dają rodzicom i terapeutom narzędzia do zrozumienia dziecka, dotarcia do jego wewnętrznego świata, wysłuchanie tego, co ma im do przekazania.

Dla każdego dziecka, które potrzebuje tego rodzaju wsparcia w komunikowaniu się, nauczyciel opracowuje swoisty słownik gestów lub symboli. Ścisła współpraca z rodzicami i wszystkimi nauczycielami pracującymi z dzieckiem pozwala na stworzenie jednolitego systemu komunikowania się we wszystkich miejscach i sytuacjach, w których znajduje się dziecko w trakcie pobytu w szkole i w domu. Słownik ten jest stale wzbogacany w zależności od potrzeb i zainteresowań dziecka oraz jego opiekunów. Chodzi o to, aby dziecko w pełni uczestniczyło w życiu rodzinnym i szkolnym oraz miało możliwość wyrażania swoich potrzeb, pragnień i emocji.

Znaki MAKATON-u są formami, z których można w odpowiednim momencie zrezygnować, kiedy dziecko opanuje język mowy w stopniu umożliwiającym zrozumiałe porozumiewanie.

Opracowała: Agnieszka Bucka